

RADNIČNÉ 11 MESTA BANSKÁ BYSTRICA noviny

Ročník XIII. • Číslo 11

november 2019

PRIPOMÍNAME SI 30. VÝROČIE NEŽNEJ REVOLÚCIE

Foto: J. Marula

V novembri '89 a v nasledujúcich mesiacoch sa v Banskej Bystrici tak, ako v iných mestách bývalého Československa, odohrali udalosti, ktoré zmenili politický režim v krajine. Išlo o zásadné občianske záležitosti, ktoré so sebou prinášali nádej na život v slobodnej demokracii a slušnejšej spoločnosti. Tento rok si pripomíname 30. výročie Nežnej revolúcie a čaká nás bohatý program podujatí, ktoré spája téma kľúčových hodnôt ako sú sloboda, demokracia, humanizmus či tolerancia.

Strana 8

Foto: MešÚ BB

VIANOCE

Počas Banskobystrických Vianoc sa určite nebudete nudiť.

Strana 2

Foto: MešÚ BB

TÉMA MESIACA

Do obnovy miestnych komunikácií sme tento rok investovali viac ako milión eur.

Strana 4 – 5

Foto: V. Veverka

ZO ŠPORTU

Hľadáme športové talenty. Poznáte niekoho výnimočného?

Strana 13

NENECHAJTE SI UJSŤ BANSKOBYSŤRICKÉ VIANOCE

Po roku nám na dvere opäť klopú najkrajšie sviatky v roku, ktoré sú v našom meste sprevádzané programom Banskobystrických Vianoc. Čaká nás mnoho koncertov, tradičné kultúrne i charitatívne podujatia a obľúbené vianočné trhy.

Predzvestou vianočného programu bude výstava v Radnici s názvom Čaro Betlehemov. Betlehemy rôznych druhov, typov a veľkostí mestu zo svojho depozitu zapožičia Stredoslovenské múzeum. Zaujímavý je najstarší betlehem z Taja z roku 1880, ale i betlehem ukrytý v zápalkovej škatuľke. Vianočné oslavy odštartujeme tradične 6. decembra podujatím Mikuláš na námestí. Program otvorí rozprávka s pesničkami a maskotmi Bojkom a Zmrzlinkou. Aj tento rok príde medzi deti Mikuláš na koči plnom sladkostí a spolu s tými najmenšími rozsvieti vianočný stromček. Napokon všetkých poteší tanečné vystúpenie detí zo Základnej umeleckej školy J. Cikkerera. Nezabudli sme ani na detské onkologické oddelenie v Rooseveltovej nemocnici, pre ktoré sme pripravili príchod Mikuláša a divadelné predstavenie. Vianočný program si užijú aj viaceré domovy sociálnych služieb v pôsobnosti mesta a mikulášsky program roz-

veselí aj deti z organizácie PONS. Na námestí počas decembra nebudú chýbať tradičné ľudové zvykoslovia v podaní banskobystrických folklórnych súborov, ale aj zaujímavé koncerty známych i menej známych interpretov či skupín. Spomenieme napríklad pesničkára Tomáša Pohorelca, speváčku Simonu Vargovú a Vianočný band z Akadémie umení či skupinu Janais. Ani tento rok nevynecháme tradičné charitatívne podujatie Primátorský punč, ktorý opäť pomôže dobrej veci. Pohárik chutného nápoja bude primátor mesta podávať v stánku pred radnicou v piatok, 13. decembra. O dobrú zábavu sa postará swingová kapela Funny Fellows a aj heligonkár Paľo Majerík. Fascinujúcim zážitkom bude nepochybne aj program s názvom Vianoce maľované pieskom. Všetci uvidíme netradičný spôsob oživenia vianočného príbehu prostredníctvom maľovania pieskom a prenášania obrazu na LED obrazovku. Atmosféru Vianoc umoc-

ní aj koncert Maroša Banga, ktorý zaspieva tie najznámejšie piesne Karla Gotta. No a aké by to boli Banskobystrické Vianoce bez výnimočného Živého Betlehema z dielne Spoločnosti veselých šermiarov Cassanova? Pre milovníkov vážnej hudby je pripravený koncert Dámskeho komorného tria. Ich hosťom bude speváčka Patrícia Šuráňová – Karvašová. Zo zimy do tepla nás preniesie krst knihy Jánošík na úteku. Súčasťou uvedenia knihy banskobystrického hudobníka, cestovateľa a spisovateľa Filipa Jánošíka Lehotského bude aj premietanie z jeho ciest po svete. Aj tento rok sa môžu všetci tešiť na dva ohňostroje. Na Silvestra začína program o 23:00 hod. v spoločnosti známych slovenských kapiel a interpretov. Novoročný ohňostroj odštartuje o 16:00 hod. koncertom Cimbal Brothers, ktorí rozozvučia námestie slávnymi filmovými melódiami.

Robotnícky dom - referát

BANSKOBYSŤRICKÉ Vianoce

NÁMESTIE SNP

- 06.12.2019 **Mikuláš na námestí** 17.00 hod.
Príchod Mikuláša na koči, rozprávka s pesničkami a maskotmi Bojko a Zmrzlinka, rozsvietenie vianočného stromčeka, tanečné vystúpenie detí zo ZUŠ J. Cikkerera
- 08.12.2019 **O čertoch, vodníkoch a podvodníkoch** 16.00 hod.
Interaktívny program na chodúľoch s Vranovským chodúľovým divadlom
- 09.12.2019 **Niesime vám novinu....** 17.00 hod.
Vianočné pásmo FS Urpín a DFS Radosť
- 10.12.2019 **Punč UMB** 17.00 hod.
Charitatívne podujatie banskobystrickej univerzity. O sviatočnú náladu sa postará Ženská spevácka skupina UFS Mladost a pesničkár Tomáš Pohorelec so svojimi hosťami
- 11.12.2019 **Na Vianoce koledujeme** 17.00 hod.
DFS Prvosienka so svojim vianočným programom
- Slovensko spieva koledy** 18.00 hod.
Celoslovenské spievanie kolied v jeden deň a v rovnakú hodinu s týždenníkom MY
- 12.12.2019 **Simona Vargová a Vianočný band** 17.00 hod.
Známe slovenské a svetové vianočné piesne v podaní absolventov Akadémie umení
- 13.12.2019 **Primátorský punč** 16.00 hod.
Tradičné charitatívne podujatie na podporu dobrej veci. Vynikajúcu atmosféru vytvorí Funny Fellows a Paľo Majerík so svojou heligonkou
- 14.12.2019 **Vianoce s Janais** 17.00 hod.
Koncert známej slovenskej skupiny
- 15.12.2019 **Zvestujeme vám ....** 17.00 hod.
Učinkuje FS Bystrina
- 16.12.2019 **Vianoce maľované pieskom** 17.00 hod.
Fascinujúci vianočný príbeh maľovaný pieskom ožije priamo na pódiu
- 17.12.2019 **Vianoce s Karlom Gottom** 17.00 hod.
Koncert Maroša Banga na počesť československého zlatého slávika
- 18.12.2019 **Vianočné melódie s OTTO VOCE** 17.00 hod.
Adventnú náladu prinesie banskobystrická 7capella

19. - 20.12.2019 **Narodil sa Kristus Pán - Živý Betlehem** 16.00, 17.00, 18.00 hod.
Večný príbeh Spoločnosti veselých šermiarov Cassanova
- 31.12.2019 **Silvester 2019** 23.00 hod.
Ohňostroj so známymi slovenskými kapelami
- 01.01.2020 **Novoročný ohňostroj** 16.00 hod.
Koncert filmových melódii v netradičnom prevedení Cimbal Brothers a veľkolepý ohňostroj

ROBOTNÍCKY DOM

- 02.12.2019 **Dámske komorné trio** 19.00 hod.
Koncert významného banskobystrického komorného tria
- 08.01.2020 **Novoročný koncert Akademy Dectet & Michal Čálik - trúbka** 18.00 hod.
Jazzový koncert

HISTORICKÁ RADNICA - CIKKEROVA SIŇ, FOYER

- 12.12.2019 **Ars poetica Neoseliensis / Cikkerova siň** 17.00 hod.
Autorské čítanie poézie
- 20.12.2019 **Jánošík na úteku / Cikkerova siň** 18.00 hod.
Cestovateľský večer Filipa Jánošíka Lehotského a krst jeho knihy „Jánošík na úteku“, spojený s premietaním
- 02.12.2019 **Čaro Betlehemov / Foyer**
- 02.01.2020 Výstava betlehemov zapožičaných z depozitu Stredoslovenského múzea

KOSTOL PANNY MÁRIE POMOCNICE, SÁSOVÁ

- 26.12.2019 **Pastierske Vianoce** 18.00 hod.
Učinkujúci: FS Podpolanec, Ženská spevácka skupina Trnky z Tekova, Matúš Filo, DFS Dupkáčik, Trombitáši FSK Javorník z Lúk, Podroháčska ľudová hudba. Slovom bude sprevádzať: Jan Jankov-Šefraník, Juraj Sarvaš

KOSTOL NANEBOVZATIA PANNY MÁRIE

- 26.12.2019 **IV. ročník Banické vianočné kantácie banskobystrické** 17.30 hod.
Program Starohorského banického spevokolu Richtergrund

KRYTÁ PLAVÁREŇ ŠTIAVNIČKY

27. - 28.12.2019 **Banskobystrická plavecká 24 hodinovka**
2019 Obľúbené plavecké podujatie pre obyvateľov mesta

PRÍLEŽITOSTNÉ VIANOČNÉ TRHY

- od 29.11.2019 do 02.01.2020 11.00 - 23.45 hod.
Stánky s občerstvením
- od 06.12.2019 do 22.12.2019 09.00 - 20.00 hod.
Stánky s vianočným a doplnkovým sortimentom

Zmena programu vyhradená!

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

1

ZBER NADROZMERNÉHO ODPADU POČAS BUDÚCEHO ROKA

Nadrozmerný odpad (nepotrebný nábytok, dvere, staré okná, nádoby, koberce, sanitárne vybavenie, plechové rúry a pod.), ktorý nie je z dôvodu veľkých rozmerov možné uložiť do klasických zberných nádob na komunálny odpad, môžu obyvatelia uložiť v predvečer

stanoveného termínu vývozu ku klasickým zberným nádobám na zmesový komunálny odpad. Pozor, nadrozmerný nie je stavebný odpad (stavebná suť, panely, tehly, dlažba), pneumatiky, elektrospotrebiče, batérie a drobný komunálny odpad, ktoré ku kontajnerom

neukladajte! Žiadame občanov, aby dodržovali termíny zberu príslušné pre ich ulicu a základné podmienky nakladania s odpadom. Mimo termínov môžete využiť celoročnú možnosť bezodplatného odovzdania v Zberní triedených odpadov v Radvani.

Každý PRVÝ PIATOK v mesiaci	(výnimkou je štvrtok, 30.4.) 3.1., 7.2., 6.3., 3.4., 5.6., 3.7., 7.8., 4.9., 2.10., 6.11., 4.12.	Centrum, Uhlisko, Sídliisko, Fortnička, Majer, Šalková, Senica, Graniar, Karlovo, Jesenský vršok, Medený Hámor, Belveder, Slnecné stráne, Laskomer, Trosky, Prof. Sáru, Horné záhrady
Každý DRUHÝ PIATOK v mesiaci	(výnimkou sú štvrtky, 9.4. a 7.5.) 10.1., 14.2., 13.3., 12.6., 10.7, 14.8., 11.9., 9.10., 13.11., 11.12.	Radvaň, Kráľová, Iliáš, Rakytovce, Kremnička, Stupy, Pršíanska terasa, Suchý vrch, Fončorda – 1. časť: ulice Mládežnícka, Družby, Okružná, Wolkerova, Gorkého, Nové Kalište, Jilemnického, Sadová, Nešporova, Kpt. Nálepku, Švermova, Cesta na štadión, Hutná
Každý TRETÍ PIATOK v mesiaci	17.1., 21.2., 20.3., 17.4., 15.5., 19.6., 17.7., 21.8., 18.9., 16.10., 20.11., 18.12.	Podlavice, Skubín a Fončorda – 2. časť: ulice Tuská, Moskovská, Vršacká, Oremburská, Internátna, Nová, Slnecná, Bagarova, Jazmínova, Tichá, Zelená, Havranské, Spojová, Šalgotarjanska, THK, Kvetinová
Každý ŠTVRTÝ PIATOK v mesiaci	(výnimkou je streda, 23.12.) 24.1., 28.2., 27.3., 24.4., 22.5., 26.6., 24.7., 28.8., 25.9., 23.10., 27.11.	Rudlová, Sásová, Kostiviarska, Jakub, Uľanka, Nový svet

Nadrozmerný odpad ukladajte ku klasickým zberným nádobám na komunálny odpad výhradne jeden deň pred určeným termínom zberu, t.j. vo štvrtok (v prípade termínov 9.4., 30.4., 7.5. v stredu a pre termín 23.12. v utorok). Ten, kto uloží odpad vedľa kontajnerov mimo stanovený termín v harmonograme sa dopustí priestupku v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a príslušného VZN Mesta Banská Bystrica č. 9/2016. Dodržiavaním stanovených termínov a podmienok zberu odpadu sa vyhnete možným sankciám a prispejete k zlepšeniu životného prostredia.

Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev

2

NOMINUJTE SVOJHO LAUREÁTA

Koniec februára sa v meste pod Urpínom spája s oceňovaním najvýraznejších osobností v rôznych oblastiach. Aj budúci rok primátor mesta Ján Nosko odovzdá Čestné občianstvo, Cenu mesta a Cenu primátora významným ľuďom, ktorí doplnia mozaiku Banskej Bystrice. Vaše návrhy na laureátov za rok 2019 nám môžete poslať **do 30. novembra 2019**. Cena mesta je ocenenie, ktoré možno udeliť jednotlivcom, kolektívom, skupinám osôb, inštitúciám a právnickým osobám s trvalým pobytom v SR. O udelení ceny rozhoduje mestské zastupiteľstvo na návrh Banskobystričanov, poslancov či primátora mesta. Cena primátora je určená pre osob-

nosti, ktoré sa svojou prácou či celoživotným pôsobením osobitne zaslúžili o dobré meno Banskej Bystrice doma i v zahraničí. O udelení ceny rozhoduje primátor mesta. Čestné občianstvo mesta Banská Bystrica môže mestské zastupiteľstvo udeliť fyzickým osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili vo vzťahu k mestu a jeho obyvateľom, podieľali sa na rozvoji priateľstva medzi národmi, alebo ktoré obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi. Získať ho môžu aj cudzí štátni príslušníci a v odôvodnených prípadoch môže byť udelené in memoriam. Vaše návrhy nám môžete poslať e-mailom na: [\[banskabystrica.sk\]\(http://banskabystrica.sk\), predmet správy: OCENENIE alebo poštou na adresu: Mestský úrad, Klient-ske centrum, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica v obálke s označením OCENENIE. Aby bol Váš návrh platný, jeho súčasťou musí byť vyplnený dotazník s informáciami o navrhovanom, ktorý nájdete na stránke mesta \[www.banskabystrica.sk\]\(http://www.banskabystrica.sk\) v sekcii Život v meste/ Kultúra. Svoje návrhy nám môžete doručiť aj osobne do klientskeho centra. V prípade otázok môžete kontaktovať referentku Odboru kultúry, športu a cestovného ruchu Andreu Páleníkovu na telefónnom čísle +421 48 43 30 309 každý pracovný deň. *PR KP*](mailto:ocenenia@ban-</p>
</div>
<div data-bbox=)

3

VIANOČNÉ TRHY

Súčasťou Vianoc v našom meste sú tradičné vianočné trhy. Na stánky s občerstvením, v ktorých predajcovia ponúkajú rôzne dobroty a vianočné nápoje sa môžete tešiť od 29. novembra 2019 do 2. januára 2020. Otvorené budú denne od 11:00 hod. do 23:45 hod. Budete si môcť pochutiť na tepelne upravovaných mäsových výrobkoch, plnených langošoch, grilovaných oštiepkoch, podpecníkoch, pečených gaštanoch, medov-

níkoch, vianočných oblátkach či trdelníkoch. V období 6. – 22. decembra 2019 v čase od 9:00 hod. do 20:00 hod. budú súčasťou trhov aj stánky s remeselným a doplnkovým sortimentom. V ponuke bude veľký výber keramiky, výrobkov z dreva, kože, kovu, šperkov z rôznych materiálov, dekoračných výrobkov a mnoho iných tematických predmetov. Tešíme sa na Vás!

Oddelenie kultúry

4

VYKUROVACIA SEZÓNA

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v BB informuje, že nepripravenosť na vykurovaciu sezónu v minulom roku spôsobila 129 požiarov. Je potrebné dodržiavať protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní zariadenia ústredného vykurovania, ale aj palivového či elektrotepelného spotrebiča. Povinnosťou každého sú aj pravidelné kontroly a čistenie komínov a dymovodov.

Referát krízového riadenia

KTORÉ CESTY A CHODNÍKY SA PODARILO OPRAVIŤ POČAS TOHTO ROKA?

Oprava miestnych komunikácií patrí v našom meste k často diskutovaným témam. Denne dostávame od obyvateľov mnoho podnetov, ktoré nám doručia osobne, poštou, e-mailom či prostredníctvom sociálnych sietí. Všetky tipy od Banskobystričanov vnímame a súčasné vedenie mesta sa o zníženie investičného dlhu v tejto oblasti usiluje už piaty rok. Počas posledných mesiacov v Banskej Bystrici opäť vládol čulý pracovný ruch. Obnovou prešli ďalšie cesty a chodníky, do opráv ktorých sme tento rok investovali viac ako 1 000 000 eur.

Na opravy miestnych komunikácií sa samospráva aj tento rok zamerala hneď v jarných mesiacoch, no výber lokalít je každý rok náročný. Prihliadame na naše hodnotenie stavu miestnych komunikácií, do ktorého sú zaradené cesty, chodníky i vnútrobloky. Slovo však majú aj ľudmi volení zástupcovia. Okrem vytypovaných úsekov, ktoré financujeme z Fondu dopravnej infraštruktúry, opravujeme aj miestne komunikácie, na ktorých sa zhodnú poslanci a obyvatelia jednotlivých mestských častí. Vždy je to o diskusií, no k prioritám za volebné obvody majú čo povedať najmä ľudia, ktorí v danej oblasti žijú.

OPRAVY Z FONDU DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Tento rok sme vyčlenili takmer 312 000 eur na opravu desiatich úsekov z Fondu dopravnej infraštruktúry. Práce vždy závisia aj od počasia, ktoré nám posledné mesiace prišlo, a preto sa nám do konca októbra 2019 podarilo opraviť všetkých desať vytypovaných priorit na tento rok. V centre mesta bola opravená vozovka i pravý chodník na Komenského ulici od križovatky Kollárova po križovatku Skuteckého. Opravou prešla aj vozovka na ulici Trieda SNP 55 – 59 od Jegorovovej ulice. Rekonštrukcie sa dočkalo schodisko Karpatská – Javornícka,

ktoré sa nachádza neďaleko materskej školy. Zamerali sme sa aj na obnovu chodníka, vozovky a parkovacích plôch na Krivánskej ulici pri zariadení pre seniorov. V Sásovej sa okrem toho vynovila vozovka na Rudohorskej ulici 1 – 23, ale aj chodníky a príjazdová cesta pre zásobovanie v areáli zrekonštruovanej Materskej školy Tatranská. Na Fončorde sme sa tento rok venovali obnove chodníka na Slnecnej ulici a pokračovali sme aj v oprave na Švermovej ulici pri bytovom dome 13 – 17. Pri uliciach Zelená a Jazmínová prešiel obnovou chodník i schody a v Radvani sa podarila oprava vozovky na Stromovej ulici.

Komenského ulica pred a po oprave

Slnecná ulica pred a po oprave

Zelená – Jazmínová pred a po oprave

PRIORITY VOLEBNÝCH OBVODOV

Zástupcovia výborov mestských častí v spolupráci s Oddelením údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí MsÚ Banská Bystrica aj tento rok vybrali lokality, ktoré sme spísali na zoznam priorit. Každý zo siedmich volebných obvodov mal na opravu miestnych komunikácií k dispozícii 60 000 eur.

Volebný obvod č. 1. – centrum

V tejto lokalite boli vytypované dva úseky. Nedávno sme ukončili opravy na ulici Horné záhrady 1 – 10 a v čase uzávierky Radničných novín prebiehajú práce vo vnútrobloku Trieda SNP 43 – 51.

Volebný obvod č. 2. – Majer, Uhlisko, Senica, Šalková

Opravili sme chodník na ulici 9. mája od križovatky s ulicou Pod Urpínom po ulicu Na Uhlisku, a tiež chodník na Golianovej ulici od križovatky s ulicou 9. mája po Jesenského ulicu. Odstránená bola aj nefunkčná koľajnica na Stavebnej ulici pri železničnom podjazde. Z týchto financií sme vybudovali aj stojisko na kontajnery na Senickej ceste pri obojkovej autobusovej zastávke a opravili sme chodníky na ulici Timravy 2 – 6 a 7.

Volebný obvod č. 3. – Sásová, Rudlová

Opravou prešiel chodník na Magurskej ulici

pri zastávke MHD a vybudovaný bol aj bezbariérový prístup k sásovskej pobočke knižnice Mikuláša Kováča na Rudohorskej ulici v podchode, kde prejde opravou aj ostatná plocha. Plánovaná je aj obnova schodiska medzi Magurskou a Pieninskou ulicou.

Volebný obvod č. 4. – Jakub, Kostiviarska, Ulánka, Podlavice, Skubín

Z prostriedkov štvrtého volebného obvodu boli zrealizované lokálne vysprávky na Ovocnej ulici v Jakube. Opravili sme chodník na ulici Priehrada 3 – 13 a komunikáciu aj časť chodníka, ktoré vedú k Materskej škole Buková.

Volebný obvod č. 5. – Fončorda

Za financie z volebných obvodov boli opravené chodníky na ulici THK 2 – 3, na Tulskej ulici pri zastávke MHD a opravili sme aj vjazd k Základnej škole Moskovská. Dokončený bol chodník na Slnecnej ulici, ktorý bol z časti hradený z Fondu dopravnej infrastruk-

Chodník na Nám. L. Štúra

Chodník na Magurskej ulici

túry a obnovou prejde aj časť zničeného schodiska medzi Spojovou ulicou a obchodom pri tzv. „Papuči“.

Volebný obvod č. 6. – Radvaň

V Radvani boli opravené dva chodníky, a to na Bernolákovej ulici za bytovým domom 9 – 43 a na Námestí L. Štúra neďaleko Kauflandu.

Volebný obvod č. 7. – Iliáš, Kráľová, Kremnička, Pršianska Terasa, Rakytovce

V tomto volebnom obvode opravíme chodník na Sládkovičovej ulici 70 – 72 a na Čerešňovej ulici prejde obnovou vozovka aj oporné múry. Lokálne opravy zrealizujeme aj na Brezovej ulici.

Chodník na ulici Priehrada

Ulica Horné záhrady

Chodník na Golianovej ulici

Vjazd k Základnej škole Moskovská

DO STAVEBNEJ ÚDRŽBY SME INVESTOVALI VIAC AKO 300 000 EUR

Mesto ako správca miestnych komunikácií tento rok v rámci stavebnej údržby zrealizovalo viacero opráv. Najvýznamnejšia bola obnova povrchu vozovky na ulici Na Zábave, kde bola, aj na základe podnetov od obyvateľov, betónová dlažba vymenená za asfaltový povrch. Veľkoplošné vysprávky boli zrealizované napríklad na Jilemnického ulici medzi bytovými domami a domovom pre seniorov.

Nová vozovka na ulici Na Zábave

100 000 EUR NA OPRAVY CHODNÍKOV

Chodník na ulici T. Vansovej

Za tieto financie bol obnovený chodník v Kapitulskej ulici pod lietadlom a práce boli zrealizované aj na Fortničke na ulici Terézie Vansovej. V čase uzávierky Radničných novín sme začali s opravou chodníka na ulici Kapitána Nálepku v úseku od Gorkého po Wolkerovu ulicu, ktorý bude čoskoro dokončený. Pri príležitosti osláv SNP bola z dotácie Vlády SR zabezpečená aj oprava časti komunikácie od Kapitulskej ulice smerom k parkovisku pri polícii a chodníky v Parku pod Pamätníkom.

DOPRAVNÉ ZNAČENIE

V časti dopravného značenia boli na miestnych komunikáciách obnovené priechody pre chodcov, smerové šípky na ploche 4 230 m² a deliace čiary v dĺžke 18 597 m. Vymenili sme aj 123 ks poškodených zvislých dopravných značiek, doplnili sme 182 m zábradlí, natretých bolo 695 m zábradlí a osadili sme 120 m zvodidiel na nebezpečnom úseku miestnej komunikácie Slnecné stráne.

Tento rok samospráva naplno využila Fond dopravnej infraštruktúry, prostriedky z volebných obvodov i financie určené na stavebnú údržbu a opravy chodníkov. Za rok 2019 predstavuje investícia do opráv, vrátane dotácie od Vlády SR, takmer 1 500 000 eur. Zimná sezóna je už predo dvermi, no v plánovaných obnovách či menších opravách budeme pokračovať dovtedy, kým nám to poveternostné podmienky dovoľia.

dmo

Nové zvodidlá na Slnecných stráňach

NÁZORY POSLANCOV

Opýtali sme sa ďalších troch poslancov MsZ v Banskej Bystrici na ich vzťah k mestu, ale aj na priority a oblasti, ktorým sa počas tohto volebného obdobia budú venovať.

MICHAL ŠKANTÁR

Od svojich šiestich rokov sledujem ako sa naša Banská Bystrica rozvíja a už deviaty rok sa snažím k tomu aj aktívne ako poslanec prispieť. Vyštudoval som ekonómiu,

financie a manažment podnikania a toto je záber, ktorému sa aj profesijne od vysokej školy venujem. Ekonómia je zároveň aj oblasť, na ktorú som sa od začiatku mojej poslanskej práce zamerlal. Už niekoľko rokov sa ako člen Komisie MsZ pre ekonomický rozvoj snažím svojimi skúsenosťami prispievať k lepšiemu smerovaniu nášho mesta. Mojou prioritou, či už v rámci tejto alebo aj iných komisií, je rozvoj mestskej časti Rudlová – Sásová. Prácu poslanca od začiatku vnímam ako akúsi vysunutú ruku občanov, a preto aktívne komunikujem s ľuďmi, zaujímam sa o to, čo ich trápi, čo by chceli zlepšiť a aktívne riešim podnety, ktoré mi osobne alebo prostredníctvom sociálnych sietí posielajú.

MARTIN TURČAN

Ako dlhoročný poslanec za Rudlovú a Sásovú sa snažím každý deň vyriešiť pár maličkostí, s ktorými sa na mňa pravidelne obracajú obyvatelia. Z pohľadu chodu

mesta sú to často drobné veci, ale práve na nich sa zakladá komfort a kvalita života v meste. Myslím si, že je dôležité nehladiť len na veľké a náročné projekty, ktoré zaberajú veľa času, ale treba vnímať aj maličkosti, ktoré strpcujú život Banskobystričanom dlhé roky. Od nefunkčných zberačov dažďovej vody cez deravé cesty a rozbité chodníky až po opravu lavičiek, opílenie stromov a kosbu v meste. Je to už moja bežná rutina, ktorej sa stále venujem a baví ma to. Za posledné roky sme výrazne pohli s mnohými vecami v Banskej Bystrici, ale chod mesta je nekončiaci sa boj a riešenie problémov. Takto sa na to pozerám a takto s úsmevom vždy reagujem na dopyt od občanov sídlisk.

MARTIN ÚRADNÍČEK

Citlivo vnímam vývoj svojho rodného mesta, jeho vzostupy i pády. Zdá sa mi, že Banská Bystrica si od Nežnej revolúcie márne hľadá svoju novú identitu. Akoby sme zabudli na nešťastné urbanistické zásahy v našej bývalej „komunistickej bašte“, ktoré natrvalo

zjazyčili tvár mesta, a pokračujeme v nich, žiaľ, naďalej. Ako člen Komisie mestského zastupiteľstva pre kultúru a Komisie pre cestovný ruch sa snažím navrhovať zmeny, ktoré spravia Banskú Bystricu príjemnejšou pre občanov a pútavejšou pre turistov. Usilujem sa svojou troškou prispieť k rozvoju „môjho“ volebného obvodu Uhlisko, Majer, Senica a Šalková. Najmä Uhlisko čakajú v súvislosti s Európskym olympijským festivalom mládeže 2021 veľké zmeny. V uplynulých mesiacoch som sa venoval príprave výstav k 30. výročiu novembrových udalostí a písaniu knihy Kľúčové námestie, ktorá mapuje priebeh Nežnej revolúcie v Banskej Bystrici. Ako člen klubu nezávislých poslancov Banskobystrická alternatíva som veľmi rád, že si v týchto dňoch pripomíname udalosť, ktorá nám všetkým priniesla vytúženú slobodu a otvorila brány k občianskej spoločnosti.

HĽADÁM DOMOV

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

Meno: Brenda **Pohlavie:** sučka **Vek:** 7/2016
Výška: 54 cm **Váha:** 17 kg

Povaha: Brenda je skvelá spoločníčka, ktorá potrebuje lásku a pozornosť. Pri kontakte s niekým novým je zo začiatku trochu neistá, no keď sa osmelí je veselá a hravá. Ak chcete vidieť viac psíkov, či pomôcť, môžete sa informovať na telefónnych číslach: 0918505254, 0915699756 alebo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, 96001 Zvolen. Presné informácie o formách vitanej pomoci nájdete na webovej stránke www.kszv.sk.

ŠANCA PRE TÝCH, KTORÍ CHCÚ POMÁHAŤ DRUHÝM

Pracovná náplň profesionálnej opatrovateľky zahŕňa rôzne činnosti. Vo všeobecnosti ide najmä o pomoc s osobnou hygienou, doprovod či pomoc pri obliekaní, stravovaní, vstávaní z lôžka a pod. Opatrovateľka sa v prípade potreby stará aj o udržiavanie poriadku v domácnosti, zabezpečuje upratovanie, pranie či menšie nákupy. Nemenej dôležitá je jej spoločnosť pri základných sociálnych aktivitách a trávení voľného času, či už formou prechádzok po okolí, spoločného čítania kníh alebo hrania spoločenských hier. Očakáva sa od nej empatický prístup či poznanie základov sociálnej komunikácie a jej hlavnou úlohou je čo najviac uľahčiť opatrovanému jeho každodenný život. Kvalifikačné predpoklady pre prácu opatrovateľky sú absolvovaný akreditovaný kurz opatrovania v rozsahu najmenej 220 hodín alebo úplne stredné odborné vzdelanie získané v študijnom odbore so zameraním na opatrovanie, prípadne poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Ak nespĺňate požadované vzdelanie, môžete si urobiť rekvalifikačný kurz, pričom poradiť Vám môžu na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. V prípade

záujmu o uvedenú profesiu, Vás radi uvítame v našom tíme, či sa rozhodnete pracovať v niektorom zo zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta alebo budete opatrované osoby navštevovať priamo v ich domácom prostredí. Potešíme sa nielen opatrovatelkám, ale aj opatrovateľom. Ak Vás baví pomáhať druhým a máte záujem o uvedené povolanie, zašlite nám žiadosť o prijatie do zamestnania spolu so životopisom na adresu: Mestský úrad, Oddelenie riadenia ľudských zdrojov, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica.

Odbor sociálnych vecí, MsÚ BB

Práca opatrovateľky je poslanie pomáhať

CENA DUŠANA JURKOVIČA PUTUJE DO BANSKEJ BYSTRICE

Pri príležitosti 100. výročia ukončenia 1. svetovej vojny mesto Banská Bystrica vyhlásilo urbanisticko-architektonickú súťaž Obnova vojenského cintorína z 1. svetovej vojny v Majeri. Víťazný návrh pochádzal z dielne trojčlenného tímu – Benjamín Brádnanský, Vít Halada a Maroš Greš. Projekt zahŕňal aj vybudovanie objektu – Monumentu, za ktorý v týchto dňoch autori získali Cenu Dušana Jurkoviča.

Cena Dušana Jurkoviča bola zriadená ako trvalá pocta pamiatke zakladateľa modernej slovenskej architektúry. Je najstarším architektonickým ocenením na Slovensku a Spolok architektov Slovenska ju od roku 1964 udeľuje autorom alebo autorským kolektívom za realizované architektonické alebo urbanistické dielo, ktoré prispieva k zvýšeniu úrovne a prestíže architektonickej alebo urba-

Foto: archív MsÚ BB

Autori získali prestížne ocenenie

nistickej tvorby na Slovensku. V aktuálnom 55. ročníku bolo na ocenenie navrhnutých 20 architektonických diel a ocenenie si odniesli autori Monumentu, ktorý sa nachádza na banskobystričskom cintoríne v Majeri. „Vojnový cintorín v Majeri má pre mesto pod Urpínom

veľkú historickú hodnotu, a preto som rád, že minulý rok sa po obnove stal skutočne dôstojným pietnym miestom. Vďaka patrí aj autorom Monumentu, ktorí prišli so zaujímavým nápadom a nebáli sa inovatívnosti. Na toto dielo nám prišlo mnoho pozitívnych ohlasov, a to nielen od slovenských architektov, ale aj od odborníkov zo zahraničia. Trojčlennému tímu srdečne gratulujem k oceneniu a želim im ešte mnoho zaujímavých projektov,“ hovorí primátor mesta Ján

Nosko. Porota zasadala 26. až 28. septembra 2019 v zložení: Csaba Nagy (Maďarsko), Agnieszka Kalinowska-Soltys (Poľsko), Ondřej Chybík (Česká republika), Viktor Malinovský (Slovensko), Oliver Sadovský (Slovensko – za kolektív laureátov Ceny Dušana Jurkoviča za

rok 2018), Stanislav Barényi (Slovensko), Martin Dulík (Slovensko). Členovia poroty si zvolili za svojho predsedu Viktora Malinovského. „Projekcia a realizácia monumentu v Majeri bola pre náš ateliér N/A zaujímavou šancou, ale aj veľkou výzvou. Ocenenie najstaršou slovenskou architektonickou cenou od Spolku architektov nás veľmi teší. Monument vznikol najmä kvôli dobremu rozhodnutiu mesta Banská Bystrica vyhlásiť súťaž návrhov, a vďaka skvelej spolupráci so statikom Lukášom Kramarčíkom, grafikom Borisom Melušom a krajinným architektom Michalom Marcinovom,“ hovorí jeden z víťaznej trojice autorov Monumentu Benjamín Brádnanský.

dmo

Foto: archív MsÚ BB

Monument dodal miestu dôstojnosť

SAMOSPRÁVA AJ PRE CUDZINCOV

Máte vo svojom okolí ľudí pochádzajúcich zo zahraničia, ktorí žijú v našom meste? Pomôžte im cítiť sa tu ako doma.

Ak váš sused, kamarát alebo kolega pochádza zo zahraničia, dajte mu vedieť o iniciatíve KapaCITY. Na stránke Ligy za ľudské práva v sekcii Iniciatívy a kampane nájdete detaily projektu. Okrem toho je možné sa na stránke prihlásiť na odber noviniek o dianí v meste a zdieľať svoju doterajšiu skúsenosť s odborníkmi. Tí následne na základe spätnej väzby organizujú rôzne stretnutia s cudzincami a prepájajú ich s organizáciami, ktoré im môžu pomôcť. Cudzinci majú väčšiu šancu zapojiť sa do miestneho života, keď majú dostatok informácií o aktuálnom dianí a najmä, keď vedia, kde ich majú hľadať a na koho sa obrátiť v prípade potreby. Pri podpore ich začleňovania v mestách, je potrebné cudzincov lepšie poznať, byť s nimi

v spojení, vypočuť si ich skúsenosti a reagovať na ich podnety. Kontaktná osoba na Mestskom úrade je Mgr. Zuzana Gajdošíková, e-mail: zuzana.gajdosikova@banskabystrica.sk, tel. č. 048/4330 108.

Liga za ľudské práva

RUŽE AKO SYMBOL DOBRÝCH VZŤAHOV

Naše mesto má s Veľvyslanectvom Bulharskej republiky v Slovenskej republike veľmi dobré vzťahy a už niekoľko rokov intenzívne spolupracujeme napríklad v oblasti kultúry. Tento rok je dokonca zasvätený 140. výročiu vzniku Ministerstva zahraničných vecí a bulharskej diplomatickej služby. Pri tejto príležitosti sme do daru dostali unikátny druh dekoratívnych a olejnatých ruží, ktoré pre naše mesto vypestovali v Kazanlaku. Dňa 4. novembra sme ruže mali zasadiť v Parku pod Pamätníkom spolu s veľvyslankyňou Bulharskej republiky Yordankou Chobanovou a riaditeľkou Inštitútu ruže a éterických olejnatých kultúr Gankou Baeva. Kvôli nepriaznivému počasiu sa to v tento deň nepodarilo, no 40 koreňov týchto kvetov bude Banskobystričanom spríjemňovať chvíle aj tak, pretože ich v parku vysadili zamestnanci ZARES-u.

dmo

VÝROČIE NEŽNEJ REVOLÚCIE SI V NAŠOM MESTE PRIPOMENIEME SÉRIOU PODUJATÍ

Výstavy, filmové a divadelné predstavenia, knižné publikácie i stretnutia priamo na námestí pripomenú v Banskej Bystrici tridsiate výročie Novembra '89. Séria podujatí pod hlavičkou Klúčová je sloboda! vznikla vďaka spolupráci Banskobystrického samosprávneho kraja, mesta Banská Bystrica a ďalších organizácií.

KLÚČOVÁ JE SLOBODA!

Viac ako dvadsiatka podujatí pripomenie priamo v Banskej Bystrici tridsiate výročie Nežnej revolúcie. Tie sa budú konať od pondelka, 11. novembra a vyvrcholia vystúpeniami rečníkov a hudobníkov na Námestí SNP v nedeľu, 17. novembra. Hlavnými organizátormi sú mesto Banská Bystrica a Banskobystrický samosprávny kraj. „Počas revolúcie to bola eufória. Cítili sme záblesky slobody a predovšetkým ohromnú jednotu ľudí na uliciach. Zmena režimu bola časom rozpadu a syntézy zároveň. Je nesmierne dôležité si tieto okamihy pripomínať a nezabudnúť nielen na tribúnov Nežnej revolúcie, ale najmä na všetkých tých, ktorí stáli na námestiach. Vďaka Novembru '89 máme dnes nielen slobodu, ale aj zodpovednosť. A to nielen za naše životy a rodinu, ale aj za veci verejné,“ povedal Ján Lunter, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja. „Rok '89 mnoho ľudí prežilo intenzívne. Vo vzduchu bolo cítiť, že zmena sa blíži a potom prišiel 17. november. Boli to udalosti vyvolávajúce zimomriavky, ktoré zaplnili námestia. Z ľudí bolo cítiť zmes odvahy, nádeje, ale aj strachu, no predovšetkým žiadostivosť po zmene. Ľudia po nej túžili, až napokon prišla. Bolo to obdobie obrovských emócií a očakávaní. Som preto veľmi rád, že mesto Banská Bystrica prispelo k tomu, že ľudia majú možnosť dôstojne si pripomenúť november '89, ktorý sa zapísal do spomienok mnohých. Je dôležité upriamovať pozornosť na tento významný míľnik našej histórie. Podujatia, ktoré sme v spolupráci s rôznymi organizáciami pripravili preto nie sú venované len ľuďom, ktorí tieto udalosti zažili, ale aj mladšej generácii,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

VÝSTAVY VO VEREJNOM PRIESTORE AJ NA RADNICI

Podujatia venované spomienke na revolučné udalosti odštartujú už v pondelok, 11. novembra priamo na Námestí SNP výstavou Klúčové Moment(k)y. Inštalovaných tu bude dvanásť veľkoplošných fotografií, ktoré zachytávajú atmosféru generálneho štrajku v Banskej Bystrici. Niektoré pochádzajú zo

súkromných archívov a na verejnosť sa dostanú vôbec po prvý raz. V piatok, 15. novembra o 17:00 hod. je plánované slávnostné otvorenie interaktívnej výstavy Klúčové okamihy vo foyeri historickej radnice. Na desiatich výstavných paneloch si návštevníci pripomenú, ako občania postávali v nekonečných radoch, prečítajú si tajné správy banskobystrickej Štátnej bezpečnosti, pozrú si repliky dobových plagátov a uvidia aj jedinečné a dosiaľ nepublikované fotografie. Na záver navštívia kanceláriu Verejnosti proti násiliu, kde môžu na písacom stroji vytvoriť protištátne heslo. Inštalácia na námestí potrvá do 19. novembra a výstavu v budove radnice budú môcť záujemcovia navštíviť do 1. decembra.

UNIKÁTNÁ PUBLIKÁCIA

Vďaka spolupráci Banskobystrického samosprávneho kraja a mesta Banská Bystrica vychádza pri príležitosti 30. výročia Nežnej revolúcie aj unikátna publikácia Klúčové námestie s podtitulom November '89 v Banskej Bystrici. Jednu z najvýznamnejších udalostí našich novodobých dejín predstavuje formou odborných, faktografických a spomienkových textov. Určená je nielen pamätníkom

Zhromaždenie študentov, Pedagogická fakulta

Novembra '89, ale predovšetkým mladým ľuďom, ktorí o danom období a revolučných zmenách často takmer nič nevedia. Na 256 stranách prináša podrobné informácie o každodennom dianí vo vtedajšom Československu, a zároveň v Banskej Bystrici. Knihu uvedú do života v sobotu, 16. novembra o 17:00 hod. v Cikkerovej sieni radnice Ján Lunter, Ján Nosko a Ján Katreniak.

KLÚČOVÁ JE SLOBODA!

V nedeľu, 17. novembra sa na banskobystrickom námestí uskutoční stretnutie slobodných ľudí spojené s hudobnými vystúpeniami a zaujímavou videoprojekciou pod názvom Klúčová je sloboda! Zídu sa tu občania, osobnosti Novembra a ich mladí nástupcovia z radov študentov, ktorí si odovzdajú pomyselné kľúče k slobode. Program na Námestí SNP sa začne o 16:30 hod. vystúpením sedemdesiatčlenného detského speváckeho zboru Superar v sprievode orchestra. Od 17:00 hod. sa na pódiu budú striedať rečníci a hudobníci, svoju účasť prisľúbila napríklad banskobystrická kapela Schody. Viac ako hodinový program ukončí presun účastníkov do Záhrady, kde bude znovuodhalený zrekonštruovaný pamätník venovaný Jánovi Langošovi. Kompletný program k výročiu Novembra 89 v Banskej Bystrici nájdete na webovej stránke klucova-je-sloboda.eu.

Foto: J. Matula

Z generálneho štrajku na Námestí SNP

BBSK a mesto Banská Bystrica

ZÁŽITKY Z PRÁZDNIIN ŽIAKOV INŠPIROVALI

Malí cestovatelia zo Základnej školy s materskou školou Jána Bakossa v Banskej Bystrici zhmotnili prázdninové zážitky do svojich diel. Blízke aj vzdialené kúty sveta sa vďaka šikovnosti tretiacich rúk vošli do priestorov ich vlastnej školy. Jeden z výtvarov dokonca našiel svoje trvalé miesto v Slovenskom múzeu máp. Vytvoril ho Peter so svojou sestrou Simonou a ukazuje kráľovskú korunu štítov Vysokých Tatier. Ich model z polystyrénu a kamienkov je taký impozantný, že si ho vypýtali z kynceľovského múzea, aby ho mohli umiestniť vo svojej expozícii. „Samozrejme, aj všetky ostatné diela, ktoré školáci vytvorili, boli obdivuhodné,“ hovorí Ivana Krchnavá zo Slovenského múzea máp. „Žiakov sme odmenili publikáciami o Slovensku, aby sme ešte viac podporili ich snahu cestovať a tvoriť. Budeme veľmi radi, keď sa nám s podobnými aktivitami ozvú aj ďalšie školy,“ doplnila.

ČO VŠETKO BANSKOBYSTRICKÍ TRETIACI DOKÁZALI VYTVORIŤ?

Plavovlasá Jessica dokázala v veľkej škatuli za dva dni vyrobiť obrovské akvárium. „Bola

som v Budapešti a videla som tam zvieratá, žraloky aj morskú hviezdú,“ povedala. Vodu má rada a vraj sa nebude báť plávať v mori ani teraz, keď vie, že tam žijú žraloky. Tie, ktoré dala do svojho kufríka, tam na ľahučkých nitkách plávajú v spoločnosti pestrofarebných rybiek. „Urobila som ich z omalovánky, ktorú som si vytlačila, vymalovala a vystrihla,“ doplnila žiačka. Samko vyrobil morskú krajinu pri chorvátskom Kornati. More sa mu vraj zdalo studené, ale to je asi jediné, čo sa z jeho modelu nedozviete, pretože inak je skvelý – s prímorskými horami aj rozvlnenou hladinou mora, na ktorej surferi predvádzajú svoje umenie. „Hory sú z polystyrénu, vlny sme urobili z vaty, ktorú sme namaľovali modrou farbou,“ prezradil svoje výrobné postupy. Pri mori bol aj jeho kamarát Oliver. Ten sa rozhodol vložiť celú rozľahlú pláž do jedného skleneného po-

Štíty Vysokých Tatier v podaní žiaka

hára. „Som tam ja aj s mojou mamou, bratom, a pod snečnikom leží stará mama so starým otcom,“ uviedol pri práci nad svojim dielom. More vyrobil zo želatíny, postavičky zo starého lega, pláž z kamienkov a mušiel. Maliarka

Nikolka farebnými ceruzkami vyčarila vlastnú maľovanú knihu prázdninových zážitkov a spoznávania. „Bola som vo Vysokých Tatrách, pri vodopáde, aj na tobogáne. Potom sme išli do Štúrova, bývali sme v chatke a dostala som sa aj do tropikária, kde som videla žraloky a naučila som sa mená rybiek, ktoré som dovtedy nevedela. A ešte sme sa aj plavili na lodi!“ vymenovala žiačka. Fotografka Miška poukladala všetky zážitky z leta do vlastnoručne vytvoreného fotoalbumu. Vošlo sa tam všetko: kaštieľ v Betliari, dedinka Sihla aj s vodopádom a ešte pozoruhodný kus Grécka.

D. Hein

VIANOČNÝ DARČEK VO FORME ZÁŽITKU

Oblastná organizácia cestovného ruchu Stredné Slovensko pripravila v spolupráci s mestom Banská Bystrica zľavovú knižku. K doterajším subjektom (Hotel Šachtička, plážové kúpalisko Aqualand, Holidaypark Kováčová, zámok Grand Víglaš, Kaskády hotel & spa rezort, kúpele Sliač, Residence hotel & club) sa pridali noví partneri (Turistické informačné centrum na autobusovej stanici, Informačné centrum v Radnici, Lyžiarske stredisko Šachtičky, Fuggerov dvor, Farma Hiadlovských, Fit studio Hit, Masarykov dvor a Pizzeria Tatiana). Tieto subjekty Vám ponúknu svoje služby v akcii 1 + 1. Znamená to, že jedna osoba si vstup platí a druhá ho má grátis. Konkrétne ponuka jednotlivých služieb a podmienky zľavy sú detailne opísané v knižke, ktorá obsahuje kupóny. Zľavové knižky si môžete zakúpiť v informačných centrách v Banskej Bystrici. V budúcom roku by sme chceli rozšíriť predaj aj v informačných centrách vo Zvolene a Sliači. Jedna zľavová knižka obsahuje 15 kupónov a umožní Vám až 15-krát si spolu s niekým užiť wellness, plávanie, lyžovačku či gastronomický zážitok. Len za 24 eur ušetríte až 300 eur na vstupoch. Darček vo forme zážitku a oddychu je ten najlepší, a preto ak ešte nemáte vianočný darček, neváhajte a darujte zážitok! Keďže sa blížia Vianoce, jednu zľavovú knižku môžete vyhrať aj v Radničných novinách. Stačí, ak sa zapojíte do súťaže na strane 14 a správne odpoviete na súťažnú otázku.

Oddelenie cestovného ruchu a OOCR Stredné Slovensko

ZABODOVALI SME S ORIGINÁLNOU AKTIVITOU

Tento rok sa národná konferencia Cyklistická doprava premiestnila z Banskej Bystrice do mesta Galanta. Súčasťou v poradí 11. ročníka stretnutia bolo aj vyhodnotenie Európskeho týždňa mobility, pričom aj naše mesto zožalo úspech a odnieslo si ocenenie. V Banskej Bystrici sa počas týždňa mobility obyvatelia mohli zúčastniť večernej cyklojazdy, na základných školách prebiehali rôzne programy a počas víkendu bezplatne premával aj cyklobus. Okrem toho občianska cykloiniciatíva v spolupráci s mestskou políciou zorganizovala podujatie s názvom Chodci vs. cyklisti. Cieľom akcie bolo upozorniť chodcov, ktorí sa pohybujú v priestore medzi ESC a obchodným centrom Point, aby rešpektovali dopravné značenie separovanej cyklotrasy a aby používali priechody pre chodcov a nie pre cyklistov. Súčasťou konferencie v Galante bolo vyhodnotenie tohtoročnej kampane a odovzdávanie cien najúspešnejším samosprávam. Naše mesto hodnotiacu komisiu zaujalo tzv. mapou pešej dostupnosti, ktorá bola nainštalovaná do priestoru nového cyklostanovišta pri železničnej stanici.

„Na Slovensku podobné mapy v mestách ešte nie je vidieť, preto sme bodovali v kategórii Originálna aktivita a obdržali pekné 3. miesto. Mapa ponúka prehľad, ako dlho trvá cesta pešo do rôznych častí mesta, čo by mohlo ľudí motivovať k aktívnejšiemu pohybu,“ uviedla A. Štulajterová z Občianskej cykloiniciatívy Banská Bystrica.

OCI BB

Mapa pešej dostupnosti zaujala

Foto: OCI BB

SPOZNAJTE INSITNÉ UMENIE Z KOVAČICE

PRÍBEHY Z KAŽDODENNÉHO ŽIVOTA

Maľované príbehy z Kovačice obdivujú ľudia po celom svete. Na pestrej mape svetového národného umenia má toto malebné mestečko postavenie ozajstnej metropoly. Insitné umenie z Kovačice je výnimočné najmä svojou výraznou lokálnou identitou. U umelcov prevláda silný pocit spolupatričnosti k mestu, v ktorom žijú. Pre oblasť sú typickými zdrojmi príjmu poľnohospodárstvo a dobytkárstvo, ktoré sú aj dominantnými motívmi na obrazoch. Často zachytávajú tradičné práce v domácnosti ako oračka či žatva, ale aj staré remeslá. Samotnú dedinu neznázorňujú tak, ako vyzerá dnes, ale ako si ju maliari pamätajú, alebo ako im o nej rozprávali predkovia. Príbehy z každodenného života zachytené na plátne do posledného detailu v sebe nesú i nemalú etnografickú hodnotu, pretože znázorňujú prvky materiálnej a nemateriálnej kultúry (slovenské kroje, zvyky a tradície späté s ročným obdobím, životným cyklom a pod.) Diela, ktoré sú vystavené na výstave Kovačica známa i neznáma v Thurzovom dome, pochádzajú z preslávenej Galérie Babka. V roku 1991 ju v Kovačici založil Pavel Babka. „Na výstave predstavíme 63 maliarov, ktorí sa nachádzajú na Reprezentačnom zozname slovenských insitných umelcov v Srbsku a ktorých Srbská republika 18. júna 2012 zapísa-

Výstava obrazov vás vráti do detstva

Foto: Galéria Babka, Kovačica

la do Národného registra nehmotného kultúrneho dedičstva Republiky Srbsko. Všetci 63 maliari sa narodili v Srbsku a ich materinským jazykom je slovenčina. Zdá sa mi, že slovenská menšina v Srbsku chráni svoju identitu prostredníctvom svojho umenia, a to je dôvod, prečo si myslím, že s pomocou Srbskej republiky, Slovenskej republiky a UNSECO ju musíme zachovať pre budúce generácie,“ povedal Pavel Babka, ktorý má veľké zásluhy na propagovaní tohto umenia v Srbsku, na Slovensku, ale aj po celom svete.

SKVOSTY NAJVÄČŠEJ SLOVENSKEJ OBCE V SRBSKU

Insitné umenie dokázalo v priebehu rokov upútať pozornosť, pretrvať a opodstatniť

vlastnú existenciu napriek tomu, že mnohí ho za umenie nepovažujú. Úprimné a spontánne maliarstvo dnes obdivujú po celom svete a mnohí z nás ani netušia, aké skvosty ukrýva Kovačica, najväčšia slovenská obec v Srbsku. Výstava, ktorá sa v novembri uskutoční v Thurzovom dome, spustí kampaň za zapísanie slovenského insitného umenia zo Srbska do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Insitné umenie, v niektorých jazykoch nazývané aj naivné, je už na prvý pohľad rozpoznateľné svojou bezprostrednosťou, pestrými farbami, množstvom folklórnych detailov a naivnou detskou úprimnosťou. Obrazy sú atraktívne najmä svojím pozitívnym vyžarovaním a jednoznačnosťou výtvarného odkazu. Ľudia tomuto umeniu jednoducho rozumejú a často pre nich znamená pomyselný návrat do detstva alebo do minulosti. Slovenskí maliari, žijúci v srbskej obci založenej na začiatku 19. storočia, patria k vrcholným predstaviteľom svetového insitného umenia. Výnimočná výstava, ktorá prinesie do našej krajiny po prvý raz diela všetkých 63 autorov z Kovačice, potrvá v Thurzovom dome do 24. novembra. Všetci ste srdečne vítaní!

Stredoslovenské múzeum

HUMAN FORUM 2019

Občianska platforma Nie v našom meste v spolupráci s Centrom komunitného organizovania, Fakultou politických vied a medzinárodných vzťahov UMB a nadáciou Ekopolis pre Vás pripravujú medzinárodné diskusné fórum o ľudských právach.

V dňoch 27. – 28. novembra 2019 sa v našom meste uskutoční šiesty ročník podujatia „HUMAN FORUM – Demokracia v ohrození?“. Tento rok bude zameraný na voľby, ako základný nástroj demokratického zriadenia. „Pred tridsiatimi rokmi celá komunistická stredná a východná Európa volala na námestiach po slobodných voľbách. V súčasnosti však príde k volebným urnám ani nie polovica z oprávnených voličov. Signalizuje to, že sme stratili záujem o veci verejné? Znamená to, že nám už nezáleží na tom, kto nás bude reprezentovať? Alebo to svedčí o strate dôvery v politikov a znechutení občanov z politického diania? Prečo rastie podpora antisystémových a extrémistických strán a hnutí? Ako inak chceme zabezpečiť chod demokratickej spoločnosti, keď nevyužívame jej elementárny nástroj – slobodné voľby?“ pýta sa C. Droppová, koordinátorka organizačného tímu. Na podujatie sú prizvaní zástupcovia občianskych organizácií, hnutí, iniciatív a neformálnych skupín, ale aj žurnalisti, ktorí pôsobia na Sloven-

sku i v zahraničí. Cieľom fóra nie je ponúkať hotové odpovede na nastolené otázky. Organizačný tím vyzýva k účasti všetkých, ktorí dokážu nad témou uvažovať, kriticky myslieť a diskutovať. „Občianska platforma Nie v našom meste, ktorá je hlavným organizátorom podujatia, od začiatku svojho pôsobenia deklaruje potrebu vzájomnej tolerancie a poznávania sa medzi rasami, národmi a rôznymi vierovyznaniami,“ uvádza M. Strmeňová, koordinátorka platformy Nie

Foto: E. Racová

Minulý rok cenu Human Fora získal Fedor Gál

v našom meste. Aj preto bude v spolupráci s katolíckou, evanjelickou a ostatnými cirkvami v Banskej Bystrici súčasťou podujatia ekleziologická bohoslužba, ktorá sa každý rok teší väčšiemu záujmu. Opäť sa bude odovzdávať aj ocenenie mimoriadneho činu v humanizácii spoločnosti – Cena Human Fora. Minulý rok ju získal Fedor Gál a predtým Jana Dubovcová. V programe nebudú chýbať aj témy vzdelávania či aktivity pre školy. Diskutovať sa bude aj o tom, či dostatočne vzdelávame a vychovávame mladú generáciu k občianskej zodpovednosti a k využívaniu svojho volebného práva – slobodne voliť a byť volený. Partnermi podujatia sú mesto Banská Bystrica, Univerzita Mateja Bela, Akadémia umení, Artforum a Záhrada – CNK. Podujatie sa koná bez nároku na poplatok a organizátori zabezpečujú občerstvenie počas oboch dní. Viac informácií nájdete na stránke www.humanforum.sk.

Iniciatíva Nie v našom meste

KRÁSA TRADIČNÝCH REMESIEL

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚLUV) má na Slovensku dlhoročnú tradíciu. Ako kultúrna inštitúcia sa popri organizačnej, propagačnej či poradenskej činnosti snaží najmä o zachovanie a podporu rozvoja ľudovej umeleckej výroby v jednotlivých regiónoch Slovenska. Venuje sa preto aj organizovaniu výchovno-vzdelávacích aktivít prostredníctvom záujmových kurzov, seminárov či workshopov.

OD NOVÉHO ROKA PRIBUDNÚ AJ NOVINKY

Medzi najdôležitejšie aktivity patrí celoročná prevádzka Školy remesiel ÚLUV, v rámci ktorej sú vedené kurzy pre širokú verejnosť. Zúčastňujú sa tak prirodzenou cestou môžu vyskúšať a naučiť sa vybrané tradičné remeselné techniky, dozvedieť sa niečo viac o kultúre, histórii či o ich funkcii v dnešnej dobe. K dispozícii sú materiálové ukážky i príručná knižnica. V Škole remesiel ÚLUV v Banskej Bystrici majú návštevníci možnosť priučiť sa technikám z oblasti textilnej, drotárskej, hrnčiarskej, rezbárskej výroby a iných odvetví. Škola remesiel po ukončení kurzov vytvára priestor na stretávanie sa absolventov v kluboch. V ponuke najbližšieho obdobia dominujú kurzy ako zdobenie medovníkov či výroba vianočných ozdôb z drôtu a dreva. Od januára budú k dispozícii aj novinky.

Je možné sa zapojiť do kurzu Krojová výroba a pre milovníkov kožených výrobkov je pripravený kurz Pastiersky bič. Rezbári majú zase možnosť naučiť sa vyrezať formu na syr s krásnymi ornamentmi.

NIEČO PRE TÝCH NAJMEŇŠÍCH

Počas školského roka sú otvorené kurzy pre deti a mládež, ktoré ponúkajú alternatívnu formu trávenia voľného času. Organizované sú v poobedňajších hodinách. Ponuku tvorí drotárska, textilná, hrnčiarska, detská rezbárska dielňa či dielňa na výučbu paličkovania. Mladí účastníci si vyskúšajú základné techniky, prácu s prírodným materiálom a po skončení kurzu si domov odnášajú vlastnoručne vyrobené diela. Tvorivé dielne určené pre školské kolektívy slúžia ako alternatívna forma školského vyučovania k predmetom výtvarná, technická či

Objavte čaro tradičných remesiel

estetická výchova. Ich hlavným cieľom je sprostredkovať žiakom informácie o histórii slovenských ľudových remesiel. Viac informácií o Regionálnom centre remesiel ÚLUV v Banskej Bystrici spolu s programom kurzov a aktivít Školy remesiel nájdete na internetovej stránke www.uluv.sk.

ÚLUV

PÄTNÁŠŤ ROKOV S MATERSKÝM CENTROM MAMINA

Občianske združenie Materské centrum Mamina funguje v Banskej Bystrici už od roku 2004. Vo štvrtok, 10. októbra 2019 centrum oslávilo pätnásť rokov od svojho vzniku a otvorenia priestorov mamám, otcom, starým rodičom i deťom. Bohatý program pripravili aktívne členky centra a bol adresovaný tým najmenším. Na deti čakal pri príchode malý darček, rôzne nápoje a pochúťky či kultúrne predstavenie rozprávky Kocúr v Čizmách v podaní divadla Lienka. Nechýbala torta, tombola a diskotéka pre deti. Pri príležitosti oslavy tohto krásneho sviatku ďakujeme všetkým aktívnym členkám a sympatizantom materského centra za ich čas a dobrovoľnícke aktivity počas celého fungovania. Vďaka dobrovoľníckej

Oslavu si najviac užili tí najmenší

činnosti mamičiek na materskej a rodičovskej dovolenke a vďaka aktívnym pracovníčkam, tu môžu rodičia s deťmi tráviť plnohodnotný čas a zahrať sa v herni vybavenej hračkami podnecujúcimi psycho-motorický rozvoj detí. Cez týždeň môžu navštevovať rôzne krúžky, prednášky a workshopy a dvakrát ročne sa koná burza oblečenia a hračiek. Aj v tomto čase sú už na november naplánované zaujímavé akcie. Dňa 23. novembra sa od 9:00 hod. uskutoční Vianočná hand-made burza. Bude možné si tu zakúpiť vianočné darčeky, pozrieť si ručne robené výrobky šikovných a tvorivých mamičiek, prípadne nájsť inšpiráciu na trávenie času počas dlhých zimných večerov.

MC Mamina

OCENÍME VÝNIMOČNÝCH ĽUDÍ

Už trinásť rok sa Centrum dobrovoľníctva, n. o. prostredníctvom oceňovania dobrovoľníkov a dobrovoľníčok, ale aj projektov „Srdce na dlani“ snaží vyzdvihnúť a oceniť ľudí z celého Banskobystrického kraja, ktorí sú inšpiratívnym príkladom pre ostatných. Pomoc druhým vykonávajú bez nároku na odmenu a ich skutky sú mnohokrát neokázalé a vykonávané v tichosti. Oceňovanie Srdce na dlani 2019 má opäť posilniť status a význam dobrovoľníctva v očiach verejnosti a dopomôcť k rozvoju dobrovoľníckych aktivít v kraji. Od roku 2007 bolo odovzdaných už 148 ocenení ľuďom, ktorí si to zaslúžia. O oceneniach pre nominovaných rozhodne v mesiaci november hodnotiaca komisia tvorená morálnymi a odbornými autoritami a zástupcami a zástupkyňami organizácií spolupracujúcich s Centrom dobrovoľníctva v kraji. Termín zasadnutia komisie, ako aj mená, budú zverejnené na stránke organizácie. Slávnostné odovzdávanie ocenení sa uskutoční 13. decembra 2019 o 17:00 hod. v priestoroch Cikkerovej siene v historickej budove Radnice na Námestí SNP. Programom nás bude sprevádzať Dievčenský spevácky zbor Dolce Canto pod vedením dirigenta Martina Kaššu. Podujatie sa aj tento rok bude konať pod záštitou Splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, s podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu, programu Erasmus+, organizácie Iuventa – Slovenský inštitút mládeže, Banskobystrického samosprávneho kraja, mesta Banská Bystrica, Univerzity Mateja Bela a Platformy dobrovoľníckych centier a organizácií.

Centrum dobrovoľníctva

NÁRODNÝ DOM V PREMENÁCH ČASU

Národný dom je v meste pod Urpínom považovaný za ikonu funkcionalistickej architektúry 20. storočia. Jeho projektantom je jeden z najznámejších architektov Slovenska Emil Belluš. V septembri sme spomínali na 120. výročie jeho narodenia (19. september 1899) a v decembri si pripomenieme 40. výročie jeho úmrtia (4. december 1979).

TVORCA NÁRODNÉHO DOMU

Emil Belluš sa narodil v neďalekej Slovenskej Lupči v roku 1899 v rodine známeho stolárskeho majstra. Keď mal tri roky, rodina sa presťahovala do Banskej Bystrice. V našom meste absolvoval okrem ľudovej školy aj 8-ročné gymnázium. Práve jeho otec založil známu banskobystrickú fabriku FATRA, v ktorej sa dlhý čas spracovávali kvalitné lesné plody a ovocie zo širokého okolia. Emilov brat bol lekár a sestra akademická maliarka. Po vojne pokračoval v štúdiách na Fakulte architektúry Technickej univerzity v Budapešti. Po vzniku Československej republiky v roku 1918 sa rozhodol do druhého ročníka prestúpiť na Fakultu architektúry ČVUT do Prahy. Počas pôsobenia v českej metropole sa stretával s mnohými neskôr významnými kultúrnymi osobnosťami zo Slovenska. Bol členom slovenského spolku Detvan v Prahe, v ktorom aktívne pracoval aj dlho po skončení štúdií v roku 1923.

POZRIME SA DO MINULOSTI

Emil Belluš pre Banskú Bystricu, v ktorej prežil šesťnásť rokov, vyprojektoval oblúkový most cez Hron (1922), ktorý bol zničený počas 2. svetovej vojny a filiálku Mestskej sporiteľne pražskej (1936) so sídlom na Námestí Štefana Moyzesa č. 8. Ďalšie štyri projekty vypracované pre naše mesto sa nezrealizovali. Bellušovou najznámejšou budovou v meste je Národný dom. S myšlienkou jeho vybudovania sa mestské zastupiteľstvo zaoberalo už v roku 1902. Intenzívnejšie však po požiari, ktorý zničil kamenné divadlo v roku 1908. O štyri roky neskôr vypísal magistrát mesta súťaž, ktorá bola obsadená 30 návrhmi. Vyhrál ju známy budapeštiansky secesný architekt István Medgyaszay. Z dôvodu vypuknutia svetovej vojny bola však táto kapitola uzavretá a v novej republike mesto pokračovalo v začatom úsilí. K slovu sa dostala domáca scéna. V súťaži v roku 1925 sa rozhodovalo medzi 64 návrhmi. Prvú cenu vyhral návrh bratislavských architektov Šebora a Schreibera z Bratislavy. Návrh Belluša a Šebánka z Bratislavy bol

tretí. Jednania o realizácii s víťaznou dvojicou však nevyústili do zmluvy pre výhrady zo strany mesta. Ďalšia súťaž v roku 1926 bola vypísaná už iba pre vyzvaných architektov: Fridrich Weinwurm, Alois Peierberger, Alexander Skutecký, Vojtech Holesch a Emil Belluš. Túto súťaž vyhral Belluš len tri roky po svojom absolutoriu na vysokej škole. Podmienkou pre

Národný dom na dobovej fotografii

všetkých súťažiacich bolo rešpektovanie dispozície plánu odmeneného v roku 1925 prvou cenou. Projekt vypracovaný v rokoch 1926 – 1927 bol postupne, po jednotlivých etapách, uvádzaný do života. V apríli 1929 bola zavedená do užívania hotelová časť s kaviarňou a reštauráciou. Divadelnú časť otvorili koncertom 8. januára 1930 a prvé predstavenie Sen noci svätajánskej sa konalo 7. februára 1930 v podaní ochotníkov. Časom tu sídlilo mestské divadelné združenie, hralo činohru a operu. Činoherný súbor Stredoslovenského divadla so sídlom vo Zvolene sa rozšíril v roku 1959 o spevoherný súbor so sídlom v Banskej Bystrici. V roku 1972 bola spevohra Divadla J. G. Tajovského premenovaná na operu Divadla J. G. Tajovského. V roku 1999 sa súbory rozdelili a vznikla samostatná Štátna opera so sídlom v Banskej Bystrici.

PLÁNOVANÁ BOLA AJ KOLKÁREŇ V PODZEMÍ

Spolupráca s maliarom Júliusom Flache vo foyeri a maliarska výzdoba profesora Františka Kyselú z Prahy v divadelnej sále sú začiatkom po celý život pretrvávajúceho záujmu archi-

tekta o uplatňovanie výtvarného umenia vo svojich budovách. Polyfunkčnosť objektu spočívala v riešení divadla s príslušenstvom v jednej hmotovej a výtvarnej kompozícii a k nemu priradených hotelových častiach s verejnou službou kaviarne a reštaurácie. Pôvodne bola plánovaná aj kolkáreň v podzemí. Emil Belluš píše: „Bolo to na svoju dobu pre mňa úloha veľká, zložitá, ale znamenitá škola života. Všetky úkony architekta som vykonal bez pomoci sám, od návrhu stavebných plánov, všetkých detailov, podrobných rozpisov...“

ZMENY, KTORÉ SA DOTKLI BUDOVY

Prevádzkové a technické zázemie budovy však nebolo dostatočné už ani v dobe postavenia. Jej prestavby a úpravy sa začali v roku 1930, ďalšia etapa začala v roku 1935. V 50-tych rokoch boli ostatné časti budovy preadaptované napriek nesúhlasu autora. Relatívne najzachovanejší zostal strop

hlavnej sály opery s pôvodnými kubistickými svietidlami a maliarska výzdoba českého maliara Františka Kyselú. Zachovala sa aj väčšina obrazov Júliusa Flacheho a nezmenila sa ani jedálenská a reštauračná časť. Emil Belluš si vzdychol ešte počas svojho života na margo Národného domu: „Žiaľ, na budove sa v 50-tych rokoch bez konzultovania s pôvodným projektantom vykonalí odborne neuvážené menšie prístavby a prestavby, zmenil sa charakter pôvodného interiéru kaviarne v módnom duchu nepochopeného socialistického realizmu a vymenili sa aj pôvodné lustre. Azda najzachovalejšou časťou objektu ostal doteraz len interiér veľkého spoločenského sálu a pôvodná južná a západná fasáda.“ Dostavba a prestavba Štátnej opery sa realizovala v rokoch 2002 – 2013. Najvýraznejšie sa dotkla javiska s povraziskom, skúšobní, prevádzkových priestorov a podkrovia, čím sa podstatne zlepšil užívateľský štandard opernej scény. Národný dom je jediný hotel v Banskej Bystrici v štýle art deco. V tomto štýle bol renovovaný v rokoch 2007 – 2008 pod vedením architekta Rudolfa Bizoňa.

Josef Ďuriančík

POZNÁTE ŠPORTOVÉ TALENTY? POVEDZTE NÁM O NICH

Foto: V. Veverka

Ocenení športovci za rok 2018

Foto: V. Veverka

Opäť sa môžete zapojiť do internetového hlasovania

Mesto Banská Bystrica opäť po roku ocení úspešných športovcov, ktorí dosiahli vynikajúce výsledky a zviditeľňujú i reprezentujú mesto v rôznych športových disciplínach doma aj v zahraničí. Okrem návrhov na ocenenie športovcov jednotlivcov, očakávame aj návrhy úspešných športových kolektívov (mládežníckych i seniorských) a pracovníkov, ktorí sa osobitne zaslúžili o šírenie dobrého mena mesta v oblasti športu, napr. za ich aktívne celoživotné pôsobenie vo funkcii trénera, funkcionára a podobne. Vaše návrhy zasielajte do 13. januára 2020 na adresu: Mestský úrad, Odbor kultúry, športu a cestovného ruchu, Oddelenie športu, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo elektronicky na: filip.tomasovic@banskabystrica.sk. Formulár nájdete na oficiálnej stránke mesta www.banskabystrica.sk, na stránke www.emsbb.sk alebo v Klientskom centre mestského úradu. Aj tento rok bude možné zapojiť sa do internetového hlasovania za najlepšieho športovca a za najlepší športový kolektív mesta, ktorí budú ocenení v kategórii „víťaz internetového hlasovania“. Hlasovanie sa uskutoční od 1. do 10. februára 2020 na webovej stránke mesta.

Oddelenie športu

PLAVCI UMB PRIVIEZLI MEDAILY Z ČIECH

Piati pretekári z Plaveckého oddielu UMB Banská Bystrica sa vo Vyškove predstavili na medzinárodných pretekoch najmladších plavcov „Vyškovský hrošík 2019“ za účasti 29 plaveckých oddielov a klubov. V kategórii 10-ročných žiakov si najlepšie počínala E. Malíková, keď v hlavnej disciplíne 100 m znak zvíťazila v najlepšom osobnom výkone. Ďalšiu zlatú medailu vybojovala v disciplíne 100 m prsia, taktiež v osobnom maxime. Vo svojom treťom individuálnom štarte, napriek zlepšeniu svojho času, obsadila v disciplíne 100 m voľný spôsob štvrté miesto. L. Jankovičová a K. Stebilová si v rovnakej vekovej kategórii takisto vylepšili svoje osobné maximá, ktoré

Foto: J. Porančíková

Plavci predviedli vo Vyškove rad skvelých výkonov

V kategórii 9-ročných Z. Paceková po výraznom osobnom zlepšení vystúpila na bronzový stupienok v disciplíne 50 m prsia. Okrem toho sa ešte raz umiestnila v prvej desiatke (9. miesto na 50 m voľný spôsob). Zlepšeniami potešila aj L. Luptáková, ktorá skončila na 21. resp. na 24. mieste. Pre obidve mladé plavkyne to boli prvé preteky v zahraničí a zbieranie cenných skúseností v silnej konkurencii.

M. Záborský

VENGLOŠOV POHÁR

Mladí reprezentanti, futbalisti do 14 rokov a mladší, budú 14. decembra v hale na Štiavnickách obhajovať víťazstvo z minulého ročníka Venglošovho pohára. Tohoročný 26. ročník bude mať medzinárodnú účasť a sily si zmeria šesť futbalových družstiev zo Slovenska, Maďarska i Českej republiky. Farby Slovenskej republiky budú hájiť futbalové výbery Stredoslovenského a Východoslovenského futbalového zväzu a družstvá 14-ročných žiakov a mladších z Jupie Hamšíková akadémia Banská Bystrica a MFK Dukla Banská Bystrica, ktorých povedie známy internacionál, bývalý hráč AC Miláno Bratislav Greško.

J. Mazár

Foto: M. Mišák

Tradičný futbalový zápas v predvianočnom čase

AKTÍVNI V KAŽDOM VEKU

Október je tradične označovaný ako mesiac úcty k starším. Mesto Banská Bystrica preto každoročne organizuje v rámci Akadémie európskeho seniora obľúbené podujatie s názvom Športová olympiáda seniorov. Tento rok si v zrekonštruovanom športovom areáli ZŠ Radvanská zmeralo sily v rôznych disciplínach takmer 150 banskobystrických seniorov. Všetci zúčastnení dokázali, že napriek vyššiemu veku majú stále športového ducha. Podujatie otvoril Pavol Blažek, majster Európy v chôdzi na 20 km zo Splitu v roku 1990. Súťažilo sa v disciplínach ako beh na 60 m, hod šípkami na terč, streľba na hokejovú bránu, hod loptou do basketbalového koša, petang či štafeta 4 x 60 m. Okrem individuálnych súťaží, ktoré boli rozdelené do štyroch kategórií, sa bojovalo aj o kolektívnu cenu pre najúspešnejší seniorský klub – Pohár Jozefa Pikulu, ktorú získal klub Aksen.

Oddelenie športu

Foto: M. Mišák

Účasť bola, ako po minulé roky, vysoká

SPOLACH, o. z. v spolupráci s Centrom Memory, n. o. pozýva na vzdelávacie podujatie formou workshopu v rámci projektu Alzheimerforum pre rodinných opatrovateľov, ktoré sa bude konať v stredu, **27. novembra o 15:00 hod.** v priestoroch Diecézneho centra Jána Pavla II. na Kapitulskej ulici 21. V stredu, **11. decembra o 16:00 hod.** sa v rovnakých priestoroch opäť stretnú príbuzní a opatrovatelia ľudí s Alzheimerovou chorobou v rámci podpornej skupiny. Na stretnutí sa budú venovať téme Možnosti aktivizácie ľudí s Alzheimerovou chorobou v domácom prostredí. Pozývame všetkých pravidelných účastníkov a radi medzi sebou privítame aj nových. Tešíme sa na stretnutie s Vami!

SPOLACH, o. z.

POZVÁNKA

Všetkých milovníkov folklóru srdečne pozývame dňa 22. novembra o 18:00 hod. do Domu misijného hnutia v Banskej Bystrici na SkutECKÉHO 4. Uskutoční sa tu koncert Ľudovej hudby Jara Hazlingera z Detvy s hosťami Annou Klimovou, Jánom Babicom a Igorom Danihelom. Krásne podpolianske piesne si tiež vypočujete v podaní ženskej speváckej skupiny FS Detva. Lístky je možné si zakúpiť v IC BB, ale aj cez webový portál predpredaj.sk, prípadne na mieste.

OZ Vidiečanky

MÁTE PEKNÉ FOTOGRAFIE PRÍRODY?

Mestské lesy Banská Bystrica oslavujú v januári už 25. výročie založenia. Pri tejto príležitosti vyhlasujú súťaž o najkrajšie fotografie prírody z územia lesov mesta Banská Bystrica. Fotografie zasielajte na e-mailovú adresu: e.apfel@lesybb.sk aj s lokalizáciou do **31. decembra 2019**. Ocenené budú tri najlepšie fotografie!

Mestské lesy BB

POZVÁNKA

Občianska rada STRED Vás pozýva na zasadnutie rady, ktoré sa uskutoční vo štvrtok, 28. novembra 2019 o 17:00 hod. v zasedačke č. 290 na Mestskom úrade (Československej armády 26, Banská Bystrica).

OR Stred

UZÁVIERKA DECEMBROVÉHO ČÍSLA

Termín: **6. decembra 2019 do 12:00 hod.** Na podklady čakáme do uzávierky. Po tomto termíne už nie je možné články dopĺňať. Kontaktná osoba: Mgr. Dominika Smoleňová, 048/43 30 107, e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk.

VEREJNÉ VYHLÁŠKY (VV) STAVEBNÉHO ÚRADU

OVZ-SU -174618/23075/2019/NEU

VV: Sanácia balkónov a logií bytového domu Kalinčiakova 5, BB; Stavebník: SVB a NP, Kalinčiakova 6216/5 BB; Stavba: Sanácia balkónov a logií bytového domu Kalinčiakova 5, BB navrhutej na pozemku parc. Č. KN-C 2916/5, súpisné číslo 6216, v k.ú. Radvaň
Vyvesené: 04. 11. 2019

MESTO BREZNO – STAVEBNÝ ÚRAD - MsÚ -2019/11842-05

VV: Oznámenie o začatí stavebného konania a upustenie od ústneho pojednávania
Stavebník: Mesto BB; Stavba: Regenerácia vnútrobloku Sitnianska na sídlisku Sásová v BB, -časť SO 01 Vnútroblok Sitnianska I. etapa na pozemku parc. Č. KN-C 2495/1 v k.ú. Sásová Brezno, 31.10.2019; Vyvesené: 31.10.2019

OVZ-SU 181107/35794/2019/Boj

VV: Oznámenie o začatí stavebného konania a o zmene stavby pred jej dokončením a o upustení od ústneho pojednávania a miest-

neho zisťovania; Stavebník: Roman Slobodník predseda, SVB a NP LIPA, ČSA č. 15, BB Stavba: Obnova bytového domu BB, Ulica ČSA č. 15, p. č. 1230 súpisné číslo 895, na parcele KN -C č. 1230 v k.ú. BB, ktorá sa týka vybudovania troch balkónov patriacich k bytom č. 6/I., 9/II., 12/III.; Vyvesené: 31. 10. 2019

OVZ-SU 179901/30868/2019/Boj

VV: Rozhodnutie o povolení stavby
Stavebník: SBD BB, Zelená ulica č. 1, BB Stavba: Odstránenie systémovej poruchy bytového domu Tr. SNP 8 – 12, BB súpisné číslo 1720, na parcele KN – C č. 1117, 1118, 1119, k.ú. BB; Vyvesené: 30. 10. 2019

Všetky aktuálne verejné vyhlášky stavebného úradu nájdete na stránke mesta www.banskabystrica.sk v sekcii Samospráva – Úradná tabuľa, pričom v kategórii dokumentu je potrebné zvoliť Stavebný úrad.

V Banskej Bystrici, 06.11.2019

OZNAM KOMUNITNÝCH CENTIER

Komunitné centrá sú univerzálnym multigeneračným priestorom slúžiacim rôznym komunitám na pestovanie vzťahov, rozvoj zručností a prehĺbenie vedomostí. Prispievajú k odstraňovaniu medzigeneračných a sociálnych bariér medzi ľuďmi, a to aj vďaka pravidelným či jednorazovým aktivitám. Komunitné centrum Fončorda Vás pozýva v piatok, **22. novembra od 14:00 hod. do 19:00 hod.** na 8. ročník „Komunitných Fončordáckych hodov“, tentokrát cestovinových slávností. Cestoviny budeme variť, ochutnávať a tvoriť z nich. Celý mesiac november sa môžete zapojiť do adventnej komunitnej zbierky pre osamelých a ľudí v núdzi. Zbierame trvanlivé pochutiny ako káva, čaj, kakao, sladkosti... Takisto pomôžu aj obrusy, prestieranie, servítky, sviečky, drobnosti pre radosť, teplé čiapky, rukavice či ponožky. V Komunitnom centre v Sásovej sa **16. a 17. novembra** uskutoční dvojdňový kurz výroby kožených členkových barefoot mokasin. Pre bližšie informácie o kurze nás kontaktujte. **V sobotu, 23. novembra od 15:00 hod.** Vás pozývame na ďalší Relaxačný večer, kde sa na prednáške S. Oboňovej dozvieme viac o bylinkách a daroch, ktoré nám príroda prináša. Pripravené budú tvorivé dielne a aktivity pre deti na tému zvieratiek a môžete zažiť aj koncert relaxačnej hudby v podaní E. Ritoka. Viac informácií nájdete na našich stránkach a na sociálnej sieti Facebook. Tešíme sa na Vás!

Komunitné centrum Sásová

Budova bývalej ZŠ Tatranská, vchod vzađu

Komunitné centrum Fončorda

Budova CVC Havranské, vchod vzađu

SÚŤAŽ

V októbrom čísle Radničných novín ste sa mohli zapojiť do súťaže o knižnú publikáciu s názvom Po stopách architekta L. E. Hudeca. Súťažná otázka bola: „Koľko dobrovoľníkov v našom kraji sa počas Týždňa dobrovoľníctva zapojilo do aktivít?“ Správna odpoveď je 1210 ľudí. Víťazom sa stáva **pán Murgaš**. Srdečne gratulujeme. Počas tohto mesiaca sa môžete zapojiť do súťaže o zľavovú knižku od OOCR a mesta Banská Bystrica, o ktorej sa viac dočítate na strane 9. Súťažná otázka znie: „**Koľko kupónov obsahuje zľavová knižka?**“ Svoje odpovede posielajte do 6. decembra 2019 na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž. V novembrom čísle si môžete zasúťažiť aj o knihu Kľúčové námestie, ktorá podrobne mapuje revolučné dianie v meste v rokoch 1989 – 1990. Stačí správne zodpovedať otázku: „**Koľké výročie Nežnej revolúcie si tento rok v novembri pripomínáme?**“ Odpovede zasielajte do 6. decembra 2019 s predmetom správy: knižná súťaž. V prípade, že je Vášmu srdcu blízka príroda a urobili ste nejaké pekné fotografie, neváhajte a zapojte sa do súťaže, ktorú vyhlásili Mestské lesy.

Mikuláš
na námestí
6.12.2019 / 17.00 hod.

Bojko a Zmrzlina
Veselá rozprávka s pesničkami a veľkými maskotmi

Príchod Mikuláša na koči

Rozsvietenie vianočného stromčeka

Tancujeme so ZUŠkou
Tanečné vystúpenie detí zo ZUŠ Jána Cikkerá

6. ročník
Tombola pre pretekárov

Charitatívny Mikulášsky beh

Organizátor Crazy WoMen Active Planet

7.12.2019 o 16:30

Výťažok venujeme občianskemu združeniu na pomoc deťom pacientom

neonka

#charityrun #1km

info www.activeplanet.sk

DECEMBROVÉ POTULKY MESTOM
— PREDVIANOČNÉ ROZJÍMANIE —

15.12.2019 / nedeľa / 14:00 h

Kostol Narodenia Panny Márie na Hôrke Radvaň

Spríjemníť si decembrové popoludnie, započúvať sa do organovej hudby a oddýchnuť si od predvianočného zhonu? To vám ponúkajú decembrové potulky s Branislavom Stančíkom, huslistkou Miriam Minkovou, sopránistkou Kristínou Suchou a organistom Matúšom Kucelom.

Tešíme sa na vašu účasť!

Poplatok: 2 €
Deti do 12 rokov v sprievode rodičov bezplatne

Informačné centrum
Námestie SNP 1, Banská Bystrica
tel.: 048/415 50 85, 0907 846 555
ic@banskabystrica.sk, www.visitbanskabystrica.sk

17. JANUÁR 2020
19.00 HOD.
HOTEL LUX

Charitatívny ples mesta Banská Bystrica

IMT SMILE
KANDRÁČOVCI, ILONA CSÁKOVÁ
NOGA & SKRUCANY

JANEYS Y SU CUBANIA (KUBA), SWAY BAND,
LUDOVÁ HUDBA PECNÍKOVCI

VEČEROM SPRIEVADZAJU
LUCIA BARMOŠOVÁ, ŠTEFAN SKRUCANY

CENA VSTUPENKY 130 EUR

PREDAJNÉ MIESTO
INFORMAČNÉ CENTRUM, NÁMESTIE SNP 1
048 4155 085
WWW.BANSKABYSTRICA.SK

PODUJATIA

V BANSKEJ BYSTRICI A OKOLÍ

DECEMBER 2019

■ HUDBA / TANEC / DIVADLO ■ ŠPORT
■ MÚZEÁ / GALÉRIE / KNIŽNICE ■ INÉ PODUJATIA

01.12. | NEDEĽA
09.00 - 12.00, 13.00 - 17.00 hod.,
ssm - tihányiovský kaštieľ, radvaň

nedel'né tvorivé dielne pre deti

maľované chrobáčky
- tvorivá dielňa s renátkou

01.12. | NEDEĽA
16.00 hod., bdnr - sála,
skuteckého 14

**o malej sove,
ktorá sa bála tmy**

predstavenie pre deti

01.12. | NEDEĽA
16.00 hod., divadlo štúdia tanca,
komenského 12

číra radosť'

hravé tanečné predstavenie
s deťmi zopakuje sa: 8.12.

01.12. | NEDEĽA
17.00 hod., divadlo pod balkónom,
rudohorská 37

vianočníček

o nezbednom škriatkovi

02.12. | PONDELOK
16.00 hod., štátna vedecká knižnica
- spoločenská sála, lazovná 9

**čím by bola
banská bystrica
a región bez nich**

slávnostná akadémia
so spomienkou na m. r. štefánika

03.12. | UTOROK
10.00 hod., a 17.00 hod., štátna
opera, národná 11

kocúr v čižmách

detská opera v interaktívnom
spracovaní

03.12. | UTOROK
16.30 hod., ssm - tihányiovský
kaštieľ, radvaň

**cestovateľský
utorok: mauricius
- ostrov korenia,
rumu a pirátov**

s mirom vojtekom

04.12. | STREDA
18.00 hod., štátna opera,
národná 11

**dnešný večer
patrí mne**

komorný koncert

04.12. | STREDA
20.00 hod., u francúza - jazz
klub 12, horná 12

nwk

jazz trio

05.12. | ŠTVRTOK
17.00 hod., ssm - thurzov dom,
námestie snp 4

**výpravy do čias
slovanov**

s historikom matejom harvátom
na tému: veľká morava a premeny
stredného podunajska v 9. storočí

06.12. | PIATOK
17.00 hod., námestie snp

**mikuláš
na námestí**

príchod mikuláša na koči,
rozsvietenie vianočného
stromčeka a rozprávka bojko
a zmrzlina

06.12. | PIATOK
18.30 hod., divadlo akadémie
umení - veľké štúdio, horná 95

**sen noci
svätojánskej
- premiéra**

romantická komédia
zopakuje sa: 11.12.

06.12. | PIATOK
19.00 hod., evanjelický kostol,
lazovná ulica 46

vianočný koncert

komorné kvarteto la speranza

07.12. | SOBOTA
17.00 hod., divadlo pod balkónom,
rudohorská 37

**o zvončekovi
končekovi**

vianočný príbeh zvonára
zopakuje sa: 14.12.

7.12. | SOBOTA
16.30 hod., europa shopping
center, na troskách 25

**charitatívny
mikulášsky beh
- 6. ročník**

spoločný beh za dobrú vec

08.12. | NEDEĽA
09.00 - 12.00, 13.00 - 17.00 hod.,
ssm - tihányiovský kaštieľ, radvaň

**nedel'né
tvorivé dielne
pre deti**

hračka pre psa
- tvorivá dielňa s lesankou

08.12. | NEDEĽA
17.00 hod., divadlo pod balkónom,
rudohorská 37

**keď vyjde
hviezdicka**

o anjelíkovi, ktorý nocou chodieval
s ľuďom šťastie rozdáva
zopakuje sa: 15.12.

11.12. | STREDA
18.00 hod., námestie snp

**slovensko spieva
koledy**

spievanie piatich známych
vianočných koľied

12.12. | ŠTVRTOK
16.00 hod., štátna vedecká
knižnica - tvorivé centrum, lazovná 9

**filmové
popoludnie
v centre
slovanských štúdií**

ruský komediálny film

12.12. | ŠTVRTOK
17.00 hod., radnica - cikkerova
sieň, námestie snp 1

**art poetica
neosoliensis**

autorské čítanie poézie

13.12. | PIATOK
18.30 hod., štátna opera,
národná 11

**slečna vdova
- premiéra**

opereta
zopakuje sa: 14.12., 28.12.

13.12. | PIATOK
16.00 hod., námestie snp

primátorský punč

punč priamo od primátora
pre všetkých, ktorí chcú prispieť
na dobrú vec

15.12. | NEDEĽA
14.00 hod., rímskokatolícky kostol
narodenia panny márie,
kalinčiaková 8

**potulky mestom:
predvianočné
rozjímanie**

potulky s branislavom stančíkom

16.12. | PONDELOK
17.00 hod., divadlo akadémie
umení - malé štúdio, horná 95

**dile man
- premiéra**

divadlo
zopakuje sa: 17.12.

16.12. | PONDELOK
19.00 hod., katedrála sv. františka
xaverského, námestie snp 1

**adventný
koncert
konzervatória
j. i. bellu**

sólisti, zbor a orchester
banskobystrického konzervatória

19.12. | ŠTVRTOK
19.00 hod., štátna opera,
národná 11

vianočný koncert

koncert
zopakuje sa: 20.12.

21.12. | SOBOTA
24.00 hod., námestie snp

bežecký armagedon

8. ročník
nočného rekreačného behu

27. - 28.12. | PIA - SOB
12.00 - 12.00 hod., krytá plaváreň
štiavničky, cesta na štadión 30

**banskobystrická
plavecká
24 hodinovka**

obľúbené plavecké podujatie
pre obyvateľov mesta

31.12. | UTOROK
23.00 hod., námestie snp

silvester 2019

privítanie nového roku 2020

01.01.2020 | STREDA
16.00 hod., námestie snp

**novoročný
ohňostroj**

koncert a veľkolepý ohňostroj

zmena programu vyhradená!

ĎALŠIE PODUJATIA NÁJDETE NA
WWW.PODUJATIABB.SK

FOR MORE INFORMATION
VISITBANSKABYSTRICA.SK

Vydáva: Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, Editor: Mgr. Dominika Smoleňová, Príprava textov: Mgr. Dominika Mojžišová, Grafická úprava: Denisa Fazekášová, Tlač: Polygrafické centrum, s.r.o., Tomášikova 26, 82101 Bratislava, Distribútor: Do každej bytovej schránky, Slovenská pošta, a.s., Vychádza v nábľade: 34 000 výtlačkov, Periodicita: mesačník, On-line verzia: www.banskabystrica.sk, Evidenčné číslo: EV 2943/09, IČO vydavateľa: 00313271, ISSN 1339-9837, Nepredajné! Nevýžiadané rukopisy nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov vrátane krátenia.